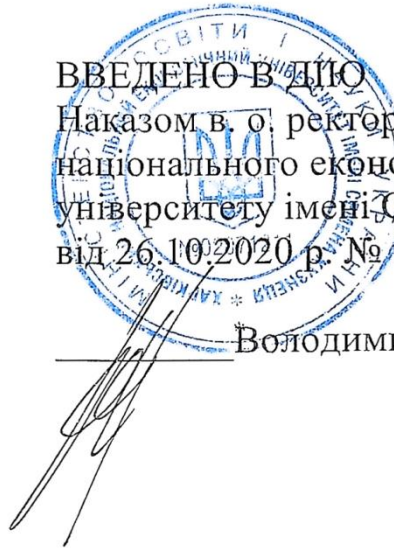

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

УХВАЛЕНО
Рішенням вченої ради
Харківського національного
економічного університету
імені Семена Кузнеця
від 26.10.2020 р. протокол № 5

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказом в. о. ректора Харківського
національного економічного
університету імені Семена Кузнеця
від 26.10.2020 р. № 196

Володимир ПОНОМАРЕНКО

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПЕРСОНАЛЬНІ НАВЧАЛЬНІ СИСТЕМИ
В ХАРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ ЕКОНОМІЧНОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

Харків

2020

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення визначає поняття персональної навчальної системи, її структуру та зміст, порядок та облік методичної роботи науково-педагогічних працівників щодо розробки персональних навчальних систем, порядок сертифікації й упровадження в освітній процес у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця (далі – Університет).

1.2. Це Положення розроблено відповідно до:

Закону України “Про освіту” від 05.09.2017 р. № 2145-VIII;

Закону України “Про вищу освіту” від 01.07.2014 р. № 1556-VII;

Закону України "Про наукову і науково-технічну експертизу" від 10.02.1995 р. 51/95-ВР;

Закону України “Про авторське право і суміжні права” від 23.12.1993 р. № 3792-XII;

Закону України "Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних" від 23.03.2000 р. № 1587-III;

Національного стандарту України ДСТУ 7157:2010 “Інформація та документація. Видання електронні. Основні види та вихідні відомості”;

Положення про дистанційне навчання, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 25.04.2013 р. № 466;

Положення про електронні освітні ресурси, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 01.10.2012 р. № 1060;

Статуту Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (нова редакція);

Стратегії розвитку Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця до 2027 року, ухваленої вченою радою Університету, протокол № 8 від 12.05.2020 р.;

Положення про організацію освітнього процесу у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця, ухваленого вченою радою Університету, протокол № 5 від 26.10.2020 р.;

Положення про планування та облік роботи науково-педагогічних і педагогічних працівників, ухваленого вченою радою Університету, протокол № 9 від 25.06.2018 р.;

Положення про організацію освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця, ухваленого вченою радою Університету, протокол № 3 від 31.08.2020 р.;

Положення про організацію оцінювання результатів навчання та якості вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця, ухваленого вченою радою Університету, протокол № 8 від 12.05.2020 р.;

Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою", затвердженого наказом ректора Університету № 1 від 30.08.2013 р.;

Положення «Про персональну навчальну систему як складову управління самостійною роботою студентів ХНЕУ», протокол № 3 від 17.12.2012 р.

1.3. Персональна навчальна система (далі – ПНС) є складовою частиною освітнього процесу, має навчально-методичне призначення, використовується для забезпечення освітньої діяльності здобувачів вищої освіти під час аудиторної та позааудиторної самостійної роботи і вважається одним із головних елементів інформаційно-освітнього середовища Університету.

1.4. Персональні навчальні системи в Університеті розробляються у вигляді електронних курсів інформаційної системи управління навчанням Moodle (LMS), що організована як сайт персональних навчальних систем Університету у комп'ютерній мережі Інтернет, та додатково можуть бути створені в інших інформаційних системах.

1.5. Застосування ПНС ґрунтується на поєднанні очного та дистанційного навчання. ПНС можуть бути використані як засоби навчання для здобувачів вищої освіти очної (денної), заочної (дистанційної) форм

навчання, слухачів програм післядипломної освіти на всіх етапах освітньої діяльності під час вивчення навчальних дисциплін та практичної підготовки.

1.6. Метою впровадження ПНС в освітній процес Університету є забезпечення якості освіти шляхом змістовного наповнення освітнього середовища, забезпечення рівного доступу учасників освітнього процесу до якісних навчальних і методичних матеріалів незалежно від місця їх проживання та форми навчання, створення умов для персоналізації навчання, використання інформаційно-комунікаційних технологій.

1.7. Принциповою відмінністю ПНС від електронного варіанту навчального посібника є: 1) чітка структурованість навчально-методичних матеріалів; 2) система інтерактивної взаємодії викладача і здобувачів вищої освіти, а також здобувачів між собою, організована з використанням ресурсів ПНС, протягом всього часу вивчення дисципліни; 3) розклад виконання здобувачами вищої освіти робочого плану (технологічної карти) з навчальної дисципліни; 4) система контролю виконання всіх видів освітньої діяльності.

1.8. Основними функціями ПНС є:

розвиток інформаційно-освітнього середовища Університету, що полягає у створенні сукупності умов, які забезпечують якість самостійного навчання здобувачів вищої освіти через застосування системи електронних курсів, засобів та ресурсів, що сприяють структуруванню, представленню, збереженню і передачі змісту освіти; побудові системи інтенсивних зв'язків між учасниками освітнього процесу;

оптимізація освітнього процесу, яка передбачає використання комплексу електронних курсів, засобів і ресурсів, що дозволяє автоматизувати формування навчально-методичного забезпечення, здійснювати організацію, регулювання та контроль самостійної роботи здобувачів вищої освіти як складової освітнього процесу;

організаційно-методична підтримка самостійної роботи здобувачів вищої освіти, яка полягає у розробці методичних, дидактичних, інструктивних матеріалів, їх структуруванні та викладенні таким чином, що самостійна робота здобувачів вищої освіти стає цілеспрямованою, послідовною, керованою і надає їм можливість формувати, закріплювати,

поглиблювати й систематизувати отримані під час навчальних занять знання та вміння, здійснювати самопідготовку й самоконтроль опанування навчальною дисципліною;

створення умов для персоналізації та індивідуалізації навчання здобувачів вищої освіти, що передбачає можливість будувати здобувачам власну траєкторію навчання з урахуванням індивідуальних особливостей, особистісних якостей, освітніх потреб і мотивів, рівня власних прагнень щодо результатів навчання.

1.9. Усі електронні навчальні курси, які розміщуються на сайті персональних навчальних систем Університету (<https://pns.hneu.edu.ua>), повинні відповідати обов'язковим вимогам щодо переліку структурних блоків ПНС та мати їх чітко визначену візуалізацію на сторінці курсу.

2. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ПОНЯТТЯ

2.1. У цьому Положенні терміни і поняття вживаються у таких значеннях:

асинхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, форум, соціальні мережі тощо;

веб-ресурси навчальних дисциплін (програм) – систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін (програм), яке доступне через Інтернет (локальну мережу) за допомогою веб-браузера та/або інших доступних користувачеві програмних засобів;

веб-середовище дистанційного навчання – системно організована сукупність веб-ресурсів навчальних дисциплін (програм), програмного забезпечення управління веб-ресурсами, засобів взаємодії суб'єктів дистанційного навчання та управління дистанційним навчанням;

дистанційне навчання – це індивідуалізований процес передавання й засвоєння знань, вмінь, навичок і способів пізнавальної діяльності особистості, який відбувається за опосередкованої взаємодії віддалених один

від одного учасників навчання у спеціалізованому середовищі, що створене на основі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій;

електронний курс – це комплекс електронних навчально-методичних матеріалів, створених для організації індивідуального та групового навчання з використанням дистанційних технологій (далі – ДТ), що базуються на Інтернет-технологіях, відповідно до графіка освітнього процесу закладу вищої освіти (далі – ЗВО);

електронні освітні ресурси – це навчальні, наукові, інформаційні, довідкові матеріали та засоби, що розроблені в електронній формі та представлені на носіях будь-якого типу або розміщені в комп'ютерних мережах, які відтворюються за допомогою електронних цифрових технічних засобів і необхідні для ефективної організації освітнього процесу, задля його наповнення якісними навчально-методичними матеріалами;

змішане навчання – це педагогічна та технологічна модель, що поєднує очне та дистанційне навчання, за якого освітній процес реалізується за допомогою технологій дистанційного навчання та безпосередньої взаємодії між здобувачами вищої освіти та викладачами в аудиторії;

інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання – це технології створення, передавання і зберігання навчальних матеріалів, організації й супроводу освітнього процесу дистанційного навчання за допомогою телекомунікаційного зв'язку, зокрема, електронних локальних, регіональних та глобальних (Інтернет) мереж;

персональна навчальна система (ПНС) – це автоматизована навчальна система з акцентуванням на її персональному характері і спрямованістю на самостійне навчання. Персональна навчальна система в Університеті – це інформаційне середовище, яке складається з навчальних, наукових, інформаційних матеріалів та засобів, розроблених в електронній формі, є достатнім для вивчення окремих навчальних дисциплін за допомогою опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу й налаштоване на ефективну організацію та управління самостійною роботою здобувачів вищої освіти;

ПНС контентного рівня розробленості є достатньою для опанування навчальної дисципліни за змішаної моделі навчання, в якій технології дистанційного навчання використовуються для здобувачів вищої освіти очної (денної) та заочної (дистанційної) форм навчання;

ПНС інтерактивного рівня розробленості забезпечує для здобувачів вищої освіти зворотній зв'язок з метою контролю прогресу опанування навчальної дисципліни;

ПНС автономного рівня розробленості є самостійним освітнім ресурсом за очною (денною) та заочною (дистанційною) формою навчання з захищеною сертифікацією підсумкового результату опанування навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти;

психолого-педагогічні технології дистанційного навчання – система засобів, прийомів, кроків, послідовне здійснення яких забезпечує виконання завдань навчання, виховання і розвитку особистості;

синхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої всі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання (чат, аудіо- та відеоконференції, соціальні мережі тощо);

система управління веб-ресурсами навчальних дисциплін (програм) – програмне забезпечення для створення, збереження, накопичення та передачі веб-ресурсів, а також для забезпечення авторизованого доступу суб'єктів дистанційного навчання до цих веб-ресурсів;

система управління освітнім процесом (англ. Learning Management System, LMS) – це система, що дозволяє всім суб'єктам освітнього процесу, а саме: адміністрації ЗВО, викладачам, здобувачам вищої освіти керувати навчанням в інтерактивному режимі, режимах on-line та off-line, ділитися професійним досвідом за допомогою персональних блогів і портфоліо, відслідковувати динаміку успішності здобувачів вищої освіти тощо;

суб'єкти дистанційного навчання – особи, які навчаються (здобувач вищої освіти, слухач), та особи, які забезпечують освітній процес за дистанційною формою навчання та/або з застосуванням технологій

дистанційного навчання (педагогічні та науково-педагогічні працівники, методисти тощо);

технології дистанційного навчання – комплекс освітніх технологій, включно з психолого-педагогічними та інформаційно-комунікаційними, що надають можливість реалізувати процес дистанційного навчання у закладах освіти та наукових установах;

Moodle (англ. Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment, модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище) – це система, що розповсюджується за ліцензією GNU GPL і дозволяє автоматизувати управління процесом навчання та самостійною роботою здобувачів вищої освіти.

3. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ПНС

3.1. З метою спрощення та уніфікації навігації по каталогу курсів на сайті ПНС Університету кафедрам необхідно дотримуватися єдиної організаційної структури персональних навчальних систем у підпорядкованих категоріях, яка виглядає наступним чином:

Кафедра _____

Денна форма

I семестр

II семестр

Заочна форма

Підготовчі курси

Додаткові ресурси

3.2. Категорія каталогу курсів кафедри "Денна форма" містить дві підкатегорії "I семестр" та "II семестр" для персональних навчальних систем за навчальними дисциплінами першого та другого семестрів очної (денної) форми навчання відповідно. Категорії каталогу курсів "Заочна форма" та "Підготовчі курси" повинні містити персональні навчальні системи за заочною формою навчання та підготовчими курсами відповідно. Категорії "Заочна форма", "Підготовчі курси" можуть бути відсутні, якщо кафедра не

має відповідних навчальних дисциплін за даними категоріями. Категорія "Додаткові ресурси" може містити підкатегорії, структура яких визначається кафедрами відповідно до потреб освітнього процесу.

3.3. Персональна навчальна система може бути використана для навчальних дисциплін різних спеціальностей та/або академічних груп, якщо навчальні дисципліни співпадають за їх назвою та схемою накопичування балів робочих планів (технологічних карт).

3.4. Назви персональних навчальних систем в кожній категорії мають бути розташовані у алфавітному порядку (спочатку назви ПНС українською та російською мовами, потім – англійською). Назва ПНС має містити наступні складові за шаблоном: Назва дисципліни (перелік шифрів спеціальностей / освітніх програм), ПІБ лектора(ів) або ведучого викладача(ів). Наприклад:

Інвестування (6.051.020, 6.051.050), доц. Іванов С.П.

Назви навчальних дисциплін, що входять до складу вибіркової складової освітніх програм (дисципліни за прямунням, складові майнорів, вільні майнори, маг-майнори), замість переліку шифрів спеціальностей/освітніх програм можуть містити текстову позначку "*Вибіркова*", наприклад:

Аналіз інвестиційних проєктів (Вибіркова), доц. Іванов С.П.

3.5. За структурою персональна навчальна система містить такі блоки: блок програмного забезпечення, змістовний та комунікаційний блоки.

Блок програмного забезпечення – це програмні засоби інформаційної системи, що використовуються для створення ПНС, та додаткові програмні засоби, які дозволяють розробляти, редагувати, розміщувати контент, здійснювати доступ та обмін інформацією через мережу Інтернет, організувати автоматизоване навчання, контроль і самоконтроль, взаємодію учасників освітнього процесу та поточне адміністрування ПНС.

Змістовний блок містить інформацію, необхідну для цілісного уявлення про електронний курс (за навчальною дисципліною, що вивчається) та контент, тобто зміст теоретичного та практичного матеріалу, завдань для самостійної роботи, методичні рекомендації, додаткові матеріали, контрольні

заходи, що забезпечують самостійну складову засвоєння змісту освіти здобувачем вищої освіти.

Комунікаційний блок забезпечує взаємодію здобувачів вищої освіти та викладача, групову та міжгрупову комунікацію на основі інформаційно-комунікаційних технологій.

3.6. За рівнем розробленості персональна навчальна система може бути контентного, інтерактивного та автономного рівня.

Контентний рівень ПНС містить необхідне інформаційно-методичне забезпечення для навчальної дисципліни з використанням електронних засобів, що надають доступ здобувачам вищої освіти до електронних освітніх ресурсів. ПНС контентного рівня достатньо для опанування навчальної дисципліни за змішаної моделі навчання, в якій технології дистанційного навчання використовуються для здобувачів вищої освіти очної (денної) та заочної (дистанційної) форм навчання.

Інтерактивний рівень ПНС має додаткове навчально-методичне забезпечення, що використовує мультимедійні електронні засоби початкової та середньої інтерактивності, контроль успішності та самоперевірку знань за допомогою електронних засобів тестування, здійснення синхронної та асинхронної комунікації, перевірка та корегування виконаних завдань із застосуванням електронних засобів і ресурсів у режимі off-line та on-line. ПНС інтерактивного рівня забезпечують для здобувачів вищої освіти зворотній зв'язок з метою контролю прогресу опанування навчальної дисципліни.

Автономний рівень ПНС передбачає також наявність компетентнісного підходу до навчально-методичного забезпечення, високий рівень інтерактивності, застосування прикладних програмних продуктів для створення і проведення аудіо- та відеолекцій, вебінарів у режимі on-line у реальному часі, додаткові авторські розробки для активізації процесу навчання (само- та взаємне оцінювання, кейси, портфоліо, ділові ігри, тренінги/тренажери на міждисциплінарній основі та інше), здійснення комунікацій для організації сумісної роботи над проектами із застосуванням електронних засобів та ресурсів. ПНС автономного рівня дозволяють їх

застосовувати як самостійний освітній ресурс за очної (денної) та заочної (дистанційної) форми навчання з обов'язковою захищеною сертифікацією підсумкового результату опанування навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти.

3.7. Змістовний блок ПНС містить такі навчально-методичні матеріали та електронні засоби:

3.7.1. Інформаційно-організаційна складова:

опис (анотація) електронного курсу;

силабус навчальної дисципліни;

робоча програма навчальної дисципліни;

робочий план (технологічна карта) навчальної дисципліни;

рекомендована література та Інтернет-ресурси;

посилання на електронні продукти кафедри (електронні видання та ін.), що відповідають змісту навчальної дисципліни (за наявності);

тематика та методичні рекомендації до виконання ІНДЗ, есе, курсових робіт (проектів) (за наявності).

3.7.2. Навчально-методична складова ПНС повинна бути організована за тематичним або тижневим планом вивчення навчальної дисципліни. Наповнення контенту курсів у системі ПНС передбачає використання власних навчально-методичних та наукових розробок у текстовому або мультимедійному форматі, що мають вигляд електронного ресурсу й відповідають робочим програмам навчальної дисципліни. Для кожної теми (блоку тем) розміщується:

теоретичний матеріал. Ця складова дозволяє самостійно опанувати навчальний матеріал, що розглядався на лекції, або підготуватися до наступних лекцій, зокрема проблемного викладу, лекцій-конференцій тощо, і містить теоретичний матеріал за темою, що вивчається, у вигляді текстів лекцій, електронних мультимедійних презентацій, аудіо- та відеолекцій;

практичні (семінарські), лабораторні роботи, що виконуються під час аудиторних занять. Ця складова дозволяє самостійно опрацювати навчальний матеріал, що формує вміння, навички, компетентності, а саме: практичні, розрахункові, графічні, аналітичні творчі завдання, лабораторні роботи

різного рівня складності. У цій складовій подаються інструктивно-методичні матеріали до теоретичних, практичних, науково-дослідних завдань, лабораторних робіт з зазначенням компетентностей, що набуваються, визначенням мети, описом завдань, методичними рекомендаціями до їх виконання, а в разі потреби – з прикладами виконання, вимогами до форми подання результатів виконаної роботи та критеріями оцінювання;

завдання для самостійної роботи. Ця складова будується з урахуванням робочого плану (технологічної карти) з навчальної дисципліни, а саме: тематики, змісту, видів, форм та обсягів завдань. При формулюванні теоретичних, практичних і науково-дослідних завдань подаються: текст завдання, вимоги до оформлення, критерії оцінювання і термін виконання. Завдання можуть бути диференційовані за рівнем складності, тематикою, вимогами до обсягу, що забезпечує індивідуалізацію навчання здобувачів вищої освіти. Залежно від вимог, що встановлюються викладачем, результати виконання завдання можна надсилати викладачеві в електронній формі на Сайт ПНС Університету, та подавати в паперовому вигляді або усно.

У цих складових можуть бути надані авторські розробки для активізації процесу навчання.

3.7.3. Контрольна складова забезпечує визначення поточних результатів навчання з боку викладача та здійснення самоконтролю якості навчання здобувачами вищої освіти. Вона може містити:

тести для контролю та самоконтролю результатів навчання здобувачів вищої освіти;

автоматизовані тести для контролю та самоконтролю результатів навчання здобувачів вищої освіти, що забезпечуються можливостями програмної платформи;

різномірні завдання щодо перевірки результатів навчання здобувачів вищої освіти за матеріалом, що вивчається;

банки контрольних питань і завдань.

3.7.4. Додаткова складова містить додаткові інформаційні ресурси і засоби, необхідні для якісного опанування навчальним матеріалом та виконання практичних завдань і самостійної роботи, а саме:

глосарій;
таблиці і схеми для розрахунків;
довідковий матеріал;
резерви бібліотеки;
нормативна база;
додаткова інформація;

посилання на електронний каталог бібліотеки, на Інтернет-конференції, що плануються найближчим часом з даної області знань для можливості участі в них здобувачів вищої освіти, ознайомлення з їх результатами і використання у навчанні та самостійній роботі здобувачів.

3.8. Комунікаційний блок забезпечує зворотній зв'язок при використанні теоретичної, практичної, самостійної та контрольної складових електронного курсу. Комунікаційна складова визначається функціональними можливостями програмної платформи. Цей блок включає:

використання елементів «Завдання» для організації персональної дистанційної взаємодії між викладачем та здобувачем вищої освіти, отримання результатів та їх перевірки, корегування завдань, коментування відповідей та надсилання пояснень та ін.;

використання елементів «Обмін повідомленнями» та «Коментар» для індивідуальних комунікацій викладача і здобувача вищої освіти;

використання елементів «Чат» і «Форум» для дистанційного консультування та дистанційного обговорення питань у режимі реального часу;

можливість створення сховища практичних завдань за навчальними дисциплінами;

використання елементів «База даних» та «Wiki» для організації сумісної роботи здобувачів вищої освіти над завданнями (проєктами) за навчальною дисципліною;

проведення онлайн-консультацій для здобувачів вищої освіти щодо незрозумілих питань та з метою організаційного і наукового забезпечення освітнього процесу;

проведення вебінарів за участі викладачів та запрошених спеціалістів;

ведення електронного журналу відвідування занять та оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти у ПНС.

4. СЕРТИФІКАЦІЯ ПНС

4.1. Сертифікація персональних навчальних систем здійснюється відділом електронних засобів навчання на основі якісного аналізу змістовного та комунікаційного блоків ПНС та кількісного аналізу системного журналу подій сайту ПНС Університету.

4.2. Наприкінці навчального року або за запитом відділом електронних засобів навчання складається *Сертифікат ПНС* (дод. А), який містить загальний висновок про досягнутий рівень розробленості ПНС (контентний, інтерактивний чи автономний), та облік роботи на розробку ПНС у відповідності до досягнутого рівня. Кожен сертифікат має унікальний номер, що складається з унікального ідентифікатору ПНС та часу формування сертифікату. Відділ електронних засобів навчання повинен забезпечити можливість онлайн-перевірки сертифікату за його номером в інформаційній системі «Реєстр ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця». Сертифікат ПНС є дійсним до кінця поточного навчального року.

4.3. Обсяг виконаної роботи на розробку ПНС, що зазначено у Сертифікаті ПНС є підставою для фактичного обліку часу методичної роботи індивідуального плану науково-педагогічних працівників університету.

4.4. ПНС є такою, що досягла контентного рівня розробленості, у тому випадку, якщо ПНС відповідає хоча б одній навчальній дисципліні поточного навчального року, була оновлена протягом поточного навчального року та містить наступні елементи змістовного блоку:

опис електронного курсу (містить актуальність, об'єкт, предмет, завдання навчальної дисципліни та компетентності, що набувають здобувачі вищої освіти);

робоча програма навчальної дисципліни;

робочий план (технологічна карта) навчальної дисципліни;

рекомендована література та Інтернет-ресурси;

тематика та методичні рекомендації до виконання індивідуальних завдань, есе, курсових робіт (проектів) у разі їх наявності за робочою програмою;

матеріали лекцій у текстовому форматі .doc(x), .pdf або у формі презентацій (наприклад, у форматі .ppt) чи аудіо- та відеолекцій;

методичні рекомендації до практичних (семінарських) та/або лабораторних робіт тощо, практичні навчальні завдання професійної спрямованості;

завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти;

завдання для поточного оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

4.5. Теоретичні навчальні заняття мають бути забезпечені мінімум на 80% від кількості тем навчальної дисципліни згідно робочої програми. Текст лекції має бути повним, змістовним, не тезисним (обсяг тексту повинен складати не менше 5000 знаків з пробілами на одну годину аудиторних лекційних занять). Матеріали лекцій у презентаційній формі (наприклад, у форматі .ppt) мають складати мінімум 10 слайдів на одну годину аудиторних лекційних занять.

4.6. Загальний обсяг годин на розробку та оновлення ПНС контентного рівня розробленості складає до 10 годин на один кредит ЄКТС та до 5 годин на один кредит ЄКТС для нової чи існуючої навчальної дисципліни відповідно (ПНС для існуючої навчальної дисципліни повинна бути оновлена протягом звітного навчального року). Розподіл годин на розробку та оновлення ПНС контентного рівня розробленості здійснюється у рівних частинах між авторським колективом ПНС серед тих, хто брав участь в її розробці протягом поточного навчального року за системним журналом подій.

4.7. Для ПНС, що досягла контентного рівня розробленості, Сертифікат ПНС містить обсяг годин на розробку елементів інтерактивного рівня для кожного учасника авторського колективу ПНС як добуток кількісного та якісного показників роботи учасника за інтерактивним рівнем, але не більше 50 годин на один кредит ЄКТС навчальної дисципліни.

4.8. Кількісним показником роботи учасника авторського колективу ПНС є загальний обсяг часу його роботи в ПНС за навчальною дисципліною протягом семестру навчального року в годинах. Кількісний показник для кожного учасника авторського колективу ПНС визначається індивідуально за системними журналами подій сайту ПНС Університету.

4.9. Якісним показником роботи авторського колективу ПНС є коефіцієнт активності здобувача вищої освіти в ПНС протягом семестру навчального року. Значенням коефіцієнту середньої активності здобувача для ПНС контентного рівня є 1, для ПНС інтерактивного рівня – 1,5. Значення якісного показника роботи авторського колективу ПНС визначається для ПНС в цілому.

4.10. ПНС є такою, що досягла інтерактивного рівня розробленості, у тому випадку, якщо вона досягла контентного рівня, має значення середньої активності здобувача вищої освіти на один кредит ЄКТС навчальної дисципліни не нижче за середній рівень серед всіх ПНС контентного та вищих рівнів відповідного навчального семестру та містить наступні елементи змістовного й комунікаційного блоків:

не менше одного інтерактивного елемента у кожній темі;

елементи здійснення комунікації (чат, форум та ін.);

електронний журнал, що забезпечує здобувачу вищої освіти можливість самостійного контролю накопичування рейтингових балів відповідно до робочого плану (технологічної карти) навчальної дисципліни. Електронний журнал ПНС повинен охоплювати всі форми поточного контролю робочого плану (технологічної карти) навчальної дисципліни.

4.11. До інтерактивних елементів належать інтерактивні презентації чи відеолекції, тестові завдання для поточного контролю успішності або для самоперевірки знань, засоби перевірки та корегування виконаних індивідуальних чи групових завдань у режимі off-line та on-line та інші, що забезпечують можливість отримати зворотний зв'язок від здобувача вищої освіти.

4.12. ПНС є такою, що досягла автономного рівня розробленості, у тому випадку, якщо вона досягла інтерактивного рівня та містить наступні елементи змістовного й комунікаційного блоків:

компетентнісний підхід в усіх елементах навчально-методичного забезпечення;

кожна тема містить теоретичний матеріал, поданий у вигляді інтерактивних презентацій з аудіосупроводом чи відеолекцій (не менше 15 хвилин на 1 годину лекційних аудиторних занять);

застосування засобів комунікації у режимі on-line в реальному часі (вебінари);

додаткові авторські розробки для активізації процесу навчання (само- та взаємне оцінювання, кейси, портфоліо, ділові ігри, тренінги/тренажери тощо);

рекомендовано використовувати як індивідуальні завдання, так і завдання для організації сумісної роботи над проєктами із застосуванням електронних засобів та ресурсів;

формування захищеного сертифікату про успішне закінчення здобувачем вищої освіти електронного курсу за навчальною дисципліною.

4.13. Загальний обсяг годин на розробку ПНС автономного рівня складає до 100 годин на один кредит ЄКТС для першого навчального року досягнення автономного рівня та до 50 годин на один кредит ЄКТС для подальших навчальних років (за умови використання ПНС в освітньому процесі).

4.14. Сертифікована ПНС має право на використання на всіх етапах освітнього процесу, в тому числі на етапах підсумкового контролю знань та атестації здобувачів вищої освіти, для усіх форм навчання.

5. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ КОРИСТУВАЧІВ ПНС

5.1. Користувачами ПНС Університету є здобувачі вищої освіти очної (денної) та заочної (дистанційної) форм навчання, слухачі підготовчих курсів, науково-педагогічні працівники, слухачі програм перепідготовки та

підвищення кваліфікації, керівники структурних підрозділів, адміністрація Університету, гості сайту персональних навчальних систем Університету.

5.2. Користувачі ПНС поділяються на ролі, що мають визначені права та обов'язки з відповідними функціональними можливостями користування сайтом персональних навчальних систем Університету: *«Менеджер»*, *«Лектор»*, *«Викладач»*, *«Асистент»*, *«Студент»*, *«Гість»*, *«Методист»*.

5.2.1. Роль *Менеджера* призначається науково-педагогічному працівнику, що відповідає на кафедрі або в структурному підрозділі за ПНС і має визначені права та обов'язки.

Менеджер по кафедрі або структурного підрозділу має право:

призначати ролі науково-педагогічним працівникам кафедри (структурного підрозділу), такі, як *Лектор*, *Викладач*, *Асистент*, і надавати права користувачам для опанування навчальними дисциплінами, програмами додаткової освіти, що викладаються на кафедрі (у структурному підрозділі);

створювати, видаляти, редагувати ПНС за навчальними дисциплінами, що викладаються на кафедрі (у структурному підрозділі) за згодою або на прохання лекторів;

здійснювати моніторинг якості та обсягу контенту ПНС, контролювати і спрямовувати роботу викладачів кафедри на якісне та своєчасне наповнення змістовного блоку ПНС.

Менеджер по кафедрі або структурному підрозділу зобов'язаний:

створювати нові та підтримувати назви існуючих ПНС за всіма навчальними дисциплінами кафедри в актуальному стані у відповідності до навчальних планів поточного навчального року;

відстежувати та видаляти ПНС з навчальних дисциплін згідно зі змінами в навчальному плані та/або навчальному навантаженні викладачів (за їх вимогою);

надавати необхідну і своєчасну консультаційну підтримку щодо користування сайтом персональних навчальних систем Університету та роботи з ПНС;

контролювати роботу викладацького складу кафедри щодо повноти заповнення та якості контенту в ПНС (за запитом завідувача кафедри, декана факультету);

надавати звіти щодо наповнення ПНС за запитом завідувача кафедри, декана факультету, відділу електронних засобів навчання, відділу «Заочної, дистанційної та післядипломної освіти».

5.2.2. Роль *Лектора* призначається науково-педагогічним працівникам кафедри (структурного підрозділу), які є розробниками та адміністраторами ПНС.

Права Лектора:

самостійно розробляти структуру та зміст ПНС, визначати обсяг, види та форму представлення матеріалів; редагувати параметри власного курсу; надавати доступ здобувачам вищої освіти до ПНС; проводити навчальні заняття з використанням матеріалів та засобів, розміщених у ПНС;

організувати самостійну роботу здобувачів вищої освіти на основі навчальних матеріалів, розміщених у ПНС;

проводити лекційні заняття через систему відеоконференцій в режимі реального часу;

захищати навчально-методичні матеріали, що розміщені в ПНС, у межах технічних можливостей системи, необхідність і ступінь захисту контенту ПНС визначається самостійно;

отримувати консультації фахівців з поточних питань роботи в ПНС, додаткових можливостей системи;

проходити перепідготовку або підвищення кваліфікації у сфері інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ІКТ) та освітніх технологій (за власною ініціативою);

надавати пропозиції щодо покращення якості роботи з ПНС.

Обов'язки Лектора:

відповідати за розміщення матеріалів ПНС, що повинен відповідати щонайменше контентному рівню, для забезпечення освітнього процесу й організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти;

забезпечувати повноту, якість навчальних матеріалів і ресурсів, вчасно їх адаптувати та оновлювати;

контролювати виконання завдань та поточну роботу здобувачів вищої освіти;

своєчасно перевіряти та об'єктивно оцінювати роботи, виконані здобувачами вищої освіти;

здійснювати своєчасний зворотний зв'язок зі здобувачами вищої освіти; організувати і контролювати самостійну роботу здобувачів вищої освіти; надавати своєчасну та якісну консультативну допомогу здобувачам вищої освіти щодо роботи з ПНС і проводити консультації з навчальної дисципліни згідно з розміщеним графіком консультацій;

контролювати учасників та підтримувати ПНС в актуальному стані, видаляти здобувачів вищої освіти, які закінчили навчання або мають дублікати облікових записів на ПНС.

5.2.3. Роль **Викладач** призначається науково-педагогічному працівнику, який супроводжує ведення ПНС без права встановлення ролей за курсом.

Права Викладача:

проводити, контролювати й оцінювати практичні, лабораторні роботи за завданнями та методичними рекомендаціями, які розміщуються у матеріалах ПНС;

організувати і контролювати самостійну роботу здобувачів вищої освіти за теоретичними, практичними, науково-дослідними завданнями, які розміщуються лектором у матеріалах ПНС;

отримувати консультації фахівців з поточних питань роботи в ПНС та додаткових можливостей системи;

проходити перепідготовку або підвищення кваліфікації у сфері ІКТ та освітніх технологій (за власною ініціативою);

надавати пропозиції щодо покращення якості роботи з ПНС; розміщувати в ПНС, за узгодженням з лектором, додаткові матеріали, які сприяють більш ефективному вивченню навчальної дисципліни.

Обов'язки Викладача:

постійно взаємодіяти з *Лектором* для узгодження дій, що забезпечують якість освітнього процесу, та організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти;

відстежувати актуальність посилань, особливо з нормативно-правового забезпечення;

розміщувати необхідні, узгоджені з лектором, матеріали з практичної та самостійної роботи здобувачів вищої освіти;

контролювати виконання завдань та поточну роботу здобувачів вищої освіти; своєчасно перевіряти й об'єктивно оцінювати виконані роботи здобувачів вищої освіти на практичних (семінарських) та лабораторних заняттях;

здійснювати своєчасний зворотній зв'язок зі здобувачами вищої освіти з використанням елементів комунікації ПНС;

контролювати виконання самостійної роботи здобувачами вищої освіти; надавати допомогу здобувачам вищої освіти щодо роботи з ПНС та проводити консультації з навчальної дисципліни згідно з розміщеним графіком консультацій.

5.2.4. Роль *Асистента* призначається користувачу, який має право на перегляд, управління комунікацією, оцінювання здобувачів вищої освіти та доступ до звітності ПНС, але не має права їх редагувати.

Права Асистента:

організовувати і контролювати самостійну роботу здобувачів вищої освіти за теоретичними, практичними, науково-дослідними завданнями, які розміщуються лектором у матеріалах ПНС;

отримувати консультації фахівців з поточних питань роботи в ПНС та додаткових можливостей системи;

проходити перепідготовку або підвищення кваліфікації у сфері ІКТ та освітніх технологій (за власною ініціативою);

надавати пропозиції щодо покращення якості роботи з ПНС; розміщувати в ПНС, за узгодженням з лектором, додаткові матеріали, які сприяють більш ефективному вивченню навчальної дисципліни.

Обов'язки Асистента:

постійно взаємодіяти з ***Лектором*** для узгодження дій, що забезпечують якість освітнього процесу, та організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти;

контролювати виконання завдань та поточну роботу здобувачів вищої освіти; своєчасно перевіряти й об'єктивно оцінювати виконані роботи здобувачів вищої освіти на практичних (семінарських) та лабораторних заняттях;

здійснювати своєчасний зворотній зв'язок зі здобувачами вищої освіти з використанням елементів комунікації ПНС;

контролювати виконання самостійної роботи здобувачів вищої освіти; надавати допомогу здобувачам вищої освіти щодо роботи з ПНС та проводити консультації з навчальної дисципліни згідно з розміщеним графіком консультацій.

5.2.5. Роль ***Студент*** надається здобувачам вищої освіти за різними формами навчання, слухачам підготовчих курсів, програм підвищення кваліфікації, суб'єктам, що отримують додаткову освіту.

Права Студента:

мати доступ до контенту ПНС;

переглядати та вивчати навчальний матеріал, викладений у межах ПНС, у зручному для себе режимі;

зберігати на носії або роздруковувати матеріали змістовної частини курсу;

завантажувати до ПНС власні файли, тобто виконані навчальні завдання у визначених викладачем випадках;

отримувати консультації з навчальної дисципліни та щодо роботи з ПНС очно або за допомогою елементів комунікації;

проходити тести та виконувати завдання для контролю й самоконтролю за визначеним графіком навчання;

отримувати своєчасну та об'єктивну перевірку та оцінювання виконаних навчальних завдань, розміщених у ПНС;

відстежувати свої оцінки за допомогою електронного журналу в ПНС;

надавати пропозиції щодо покращення якості роботи з ПНС у форматі зворотного зв'язку;

звертатися до адміністратора ПНС у випадку втрати пароля або його зміни.

Обов'язки Студента:

дотримуватися графіка навчального процесу, розміщеного в ПНС; своєчасно ознайомлюватись і виконувати теоретичні, практичні та науково-дослідні завдання для самостійної роботи, що розміщені в ПНС;

самостійно, використовуючи контент ПНС, опрацьовувати матеріал, викладений на лекційних, практичних (семінарських) та лабораторних заняттях;

не розповсюджувати і не передавати третім особам матеріали щодо змістовної частини курсу;

своєчасно виконувати контрольні (тестові) завдання, розміщені в ПНС;

дотримуватися правил коректного дистанційного спілкування; використовувати для заповнення профілю на сайті офіційні імена та прізвища, актуальні та дійсні адреси електронної пошти;

мати єдиний обліковий запис на сайті, який дозволяє ідентифікувати особистість здобувача вищої освіти.

5.2.6. Гість має право:

переглядати загальнодоступні ПНС без можливості їх редагування;

надавати пропозиції щодо покращення якості роботи з ПНС у форматі зворотного зв'язку.

5.2.7. Роль ***Методиста*** призначається адміністрацією Університету для оцінки якості ПНС та оцінювання роботи викладачів згідно з Методикою кількісної оцінки науково-педагогічної діяльності викладачів Університету та цим Положенням.

Методист перевіряє стан, рівень розробленості ПНС і розрахунок годин на розробку та підготовку в електронному вигляді матеріалів для ПНС згідно з Нормами часу для планування й обліку навчальної, методичної, наукової, організаційної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників

Університету та цим Положенням щодо методичної роботи в індивідуальних планах роботи викладачів.

Методист має право переглядати ПНС, але не має права редагувати їх.

6. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПНС

6.1. *Нормативне забезпечення ПНС* містить:

нормативно-правові документи, зазначені у п.1.2 цього Положення;

нормативні вимоги до дистанційного навчання;

інструкції і методичні розробки для викладачів та здобувачів вищої освіти щодо роботи у програмних середовищах;

документи, що регламентують авторські, майнові та інші права на навчально-методичні розробки, програмні засоби та електронні ресурси, що використовуються в освітньому процесі Університету;

це Положення.

6.2. *Дидактичне забезпечення ПНС* за навчальними дисциплінами, програмами практичної підготовки, програмами перепідготовки та курсів підвищення кваліфікації полягає у створенні, розміщенні та використанні навчально-методичних матеріалів, електронних засобів навчання та контролю, що відповідають принципам навчання (загальнодидактичним та специфічним).

До *загальнодидактичних* належать принципи: гуманізації навчання; науковості, системності, систематичності й послідовності, наочності, доступності, свідомості та активності, міцності засвоєння змісту освіти, зв'язку теорії з практикою, стимулювання та мотивації позитивного ставлення здобувачів вищої освіти (слухачів) до навчання, самостійності навчання здобувачів (слухачів) за керуючої ролі викладача.

До *специфічних* принципів навчання, пов'язаних із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій належать:

індивідуалізація та персоналізація (адаптація ПНС до індивідуальних особливостей користувачів);

інтерактивність (взаємодія користувачів з елементами ПНС та взаємодія між користувачами засобами ПНС);

візуалізація (наочна демонстрація навчальної інформації за допомогою електронних засобів та програмних продуктів);

регламентація навчання (чітке планування, організація та контроль самостійної роботи здобувачів вищої освіти (слухачів);

педагогічна доцільність застосування засобів інформаційно-комунікаційних технологій (доцільність вибору мультимедійних, електронних засобів навчання, інформаційних технологій, відповідно до цілей та завдань освітнього процесу).

Навчально-методичні матеріали, що забезпечують розробку і застосування ПНС в освітньому процесі та управлінні самостійною роботою:

методичні рекомендації зі створення та використання електронних курсів;

методичні рекомендації щодо проведення інтерактивних навчальних онлайн-занять і заходів;

методичні рекомендації з управління самостійною роботою здобувачів вищої освіти з використанням ПНС.

6.3. Програмне і матеріально-технічне забезпечення ПНС.

Програмне забезпечення сайту ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця включає такі компоненти:

серверне програмне забезпечення (мережева операційна система, веб-сервер, система управління базою даних, системи програмування та інші програмні компоненти);

сайт персональних навчальних систем Університету, що доступний за адресою www.pns.hneu.edu.ua;

інформаційна система «Реєстр ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця»;

прикладне програмне забезпечення для створення навчальних матеріалів електронних курсів (редактори тексту, графіки, відео, звуку, анімаційні пакети тощо).

Матеріально-технічне забезпечення включає:

сервери у локальній мережі Університету для функціонування програмного та інформаційного забезпечення сайту ПНС Університету;

персональні комп'ютери та інше обладнання, яке необхідне для роботи здобувачів вищої освіти та викладачів; комунікаційне обладнання, що забезпечує доступ до програмного та інформаційного забезпечення ПНС через локальні мережі та Інтернет;

телекомунікаційне обладнання, що забезпечує необхідну якість та пропускну здатність каналів зв'язку для інтерактивної взаємодії учасників освітнього процесу.

7. УПРАВЛІННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯМ ТА РОЗВИТКОМ ПНС

7.1. Адміністрування ПНС здійснює Відділ електронних засобів навчання, який забезпечує цілісну роботу сайту персональних навчальних систем Університету, загальний інформаційний захист, здійснює контроль та поточне керування сайтом, тобто створює облікові записи користувачів, призначає ролі для користувачів, створює, видаляє й редагує електронні курси, визначає склад сервісів сайту, його структуру та зовнішній вигляд, дозволяє або забороняє доступ до сайту.

7.2. Управління функціонуванням та розвитком ПНС забезпечується працівниками структурних підрозділів Університету (табл. 7.1).

7.3. Викладачі кафедр:

7.3.1. Організують розробку елементів контенту ПНС та окремих матеріалів відповідно до затверджених вимог.

7.3.2. Визначають і погоджують у разі потреби з відділом електронних засобів навчання необхідне програмне, інформаційне та технічне забезпечення.

7.3.3. Ініціюють підготовку та/або підвищення кваліфікації викладачів, що проводять навчальні заняття з використанням систем дистанційного навчання.

7.3.4. Систематично звітують про стан розробки, якість та використання ПНС при викладанні навчальних дисциплін на кафедрі.

Організація дистанційного супроводження освітніх процесів з використанням можливостей ПНС (за суб'єктами управління)

Форми навчання, підготовки	Суб'єкти управління ПНС
Організація дистанційного супроводження освітньої діяльності здобувачів вищої освіти очної (денної) та заочної (дистанційної) форм навчання	Викладачі кафедр Деканат Навчальний відділ Відділ аспірантури та докторантури Відділ електронних засобів навчання Відділ «Заочної, дистанційної та післядипломної освіти» Методичний відділ Відділ забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку
Організація дистанційного супроводження практичної підготовки здобувачів вищої освіти	Викладачі кафедр Деканат Навчальний відділ Відділ електронних засобів навчання
Організація дистанційного супроводження реалізації програм перепідготовки та підвищення кваліфікації	Викладачі кафедр Відділ електронних засобів навчання Відділ забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку Відділ «Заочної, дистанційної та післядипломної освіти»

7.4. Деканат:

7.4.1. Відстежує стан упровадження та використання ПНС в освітньому процесі відповідного факультету Університету, приймає рішення щодо подальшої модернізації.

7.4.2. Організовує освітній процес із забезпеченням взаємодії між викладачами і здобувачами вищої освіти очної (денної) форми навчання в синхронному та асинхронному режимах.

7.4.3. Здійснює організаційну роботу щодо забезпечення оцінювання якості знань здобувачів вищої освіти.

7.4.4. Контролює наявність засобів ПНС для здійснення підсумкового контролю за навчальними дисциплінами очної (денної) форми та формує екзаменаційні відомості за результатами іспитів.

7.4.5. Складає графік проведення екзаменаційної сесії та підсумкової атестації.

7.5. Відділ «Заочної, дистанційної та післядипломної освіти»:

7.5.1. Організовує освітній процес із забезпеченням взаємодії між викладачами і здобувачами вищої освіти заочної (дистанційної) форми навчання в синхронному та асинхронному режимах.

7.5.2. Відстежує наявність та стан використання ПНС здобувачами вищої освіти заочної (дистанційної) форми навчання.

7.5.3. Відстежує потреби здобувачів вищої освіти заочної (дистанційної) форми навчання щодо структури та наповнення змістовного блоку ПНС.

7.5.4. Контролює наявність засобів ПНС для здійснення підсумкового контролю за навчальними дисциплінами заочної (дистанційної) форми та формує екзаменаційні відомості за результатами екзаменів (іспитів).

7.5.5. Складає графік проведення екзаменаційної сесії та підсумкової атестації.

7.6. Відділ електронних засобів навчання:

7.6.1. Виконує комплекс робіт з розробки, впровадження, супроводження й оновлення програмного та інформаційного забезпечення сайту персональних навчальних систем Університету. Організовує авторизований доступ користувачів до сайту персональних навчальних систем Університету (www.pns.hneu.edu.ua) у комп'ютерній мережі Університету та в мережі Інтернет. Проводить реєстрацію користувачів.

7.6.2. Підтримує безперебійну роботу програмного та інформаційного забезпечення сайту персональних навчальних систем Університету. Здійснює адміністрування баз даних і програмного забезпечення, а саме: резервне копіювання даних, захист від несанкціонованого доступу та комп'ютерних вірусів.

7.6.3. Розробляє разом із методичним відділом навчально-методичні рекомендації для користувачів ПНС, зокрема, Методичне забезпечення щодо розробки ПНС викладачами, та розміщує їх на сайті персональних навчальних систем Університету для користування в авторизованому доступі.

7.6.4. Проводить консультаційне обслуговування всіх користувачів ПНС. Здійснює адміністрування й модерування повідомлень користувачів ПНС, узагальнює досвід користування та розміщує додаткові інформаційні матеріали на сайті ПНС Університету.

7.6.5. У разі змін в роботі сайту персональних навчальних систем Університету (через оновлення програмного забезпечення тощо) впродовж доби здійснює обов'язкове інформування користувачів ПНС у блоці новин на сайті персональних навчальних систем Університету.

7.6.6. Надає програмно-технологічну та консультаційну допомогу викладачам у розробці й розміщенні складових контентного блоку ПНС для сайту персональних навчальних систем Університету, а саме електронних навчально-методичних комплексів і курсів для системи електронного навчання.

7.6.7. Проводить разом з методичним відділом експертизу та оцінювання ПНС відповідно до Методики кількісної оцінки науково-педагогічної діяльності викладачів Університету, перевіряє та підтверджує розрахунок обліку годин згідно з Нормами часу для планування та обліку методичної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників.

7.6.8. Розробляє разом із відділом «Заочної, дистанційної та післядипломної освіти» програми підвищення кваліфікації викладачів, які використовують технології дистанційного навчання, і здійснює навчання за ними. Забезпечує навчально-методичний та програмно-технологічний супровід програм підвищення кваліфікації.

7.6.9. Вносить пропозиції щодо змін до Норм часу для планування та обліку методичної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників стосовно створення/оновлення контенту та використання ПНС.

7.6.10. Систематично звітує про стан розробки та використання ПНС в освітньому процесі перед вченою радою Університету.

7.7. Методичний відділ:

7.7.1. Розробляє вимоги до структури та змісту навчально-методичних матеріалів – елементів наповнення контенту ПНС.

7.7.2. Проводить разом з відділом електронних засобів навчання

експертизу та оцінювання ПНС відповідно до Норм часу для планування та обліку методичної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників.

7.7.3. Консультує професорсько-викладацький склад Університету щодо зазначених розрахунків, а також з питань створення навчально-методичних матеріалів – складових контенту ПНС.

7.7.4. Вносить пропозиції щодо змін до Норм часу для планування та обліку методичної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників стосовно створення/оновлення контенту та використання ПНС.

7.8. Відділ забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку:

7.8.1. Відстежує тенденції розвитку, міжнародний і вітчизняний досвід використання інформаційно-комунікаційних технологій в інформаційно-освітньому середовищі ЗВО.

7.8.2. Бере участь у модернізації структури та контенту ПНС щодо впровадження освітніх інноваційних технологій.

7.8.3. Консультує науково-педагогічних працівників Університету з питань упровадження освітніх інноваційних технологій у практику ПНС.

7.9. Навчальний відділ:

7.9.1. Координує освітній процес із забезпеченням взаємодії між структурними підрозділами, деканатами та викладачами кафедр в синхронному та асинхронному режимах.

7.9.2. Здійснює координаційну роботу щодо забезпечення оцінювання якості знань здобувачів вищої освіти.

7.9.3. Проводить разом із відділом електронних засобів навчання, відділом забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку і методичним відділом семінари з питань модернізації структури та контенту ПНС, круглі столи та майстер-класи з обміну досвідом з проблем використання ПНС в освітньому процесі.

7.9.4. Погоджує графік проведення екзаменаційної сесії та підсумкової атестації виходячи з технічної можливості сайту ПНС.

7.10. Відділ аспірантури та докторантури:

7.10.1. Відстежує стан упровадження та використання ПНС в освітньому процесі підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового)

рівня вищої освіти, приймає рішення щодо подальшої модернізації.

7.10.2. Організовує освітній процес із забезпеченням взаємодії між викладачами і здобувачами вищої освіти третього (освітньо-наукового рівня вищої освіти очної (денної) та заочної (дистанційної) форми навчання в синхронному та асинхронному режимах.

7.10.3. Здійснює організаційну роботу щодо забезпечення оцінювання якості знань здобувачів вищої освіти.

7.10.4. Контролює наявність засобів ПНС для здійснення підсумкового контролю за навчальними дисциплінами очної (денної) та заочної (дистанційної) і формує екзаменаційні відомості за результатами іспитів.

7.10.5. Складає графік проведення екзаменаційної сесії.

8. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТА ЗАХИСТ АВТОРСЬКИХ ПРАВ

8.1. Адміністратори, співробітники відділу електронних засобів навчання, користувачі ПНС, а також особи, які згідно зі службовими обов'язками мають право перевірки ПНС, повинні дотримуватись вимог Закону України «Про авторське право і суміжні права».

8.2. Викладач може захищати навчально-методичні матеріали, розміщені в ПНС, у межах технічних можливостей системи. Необхідність і ступінь захисту контенту ПНС визначаються самостійно за допомогою:

використання кодового слова, а саме встановлення кодового слова на ПНС або декількох кодових слів на ПНС для різних груп; періодична зміна кодового слова; встановлення кодового слова на відкриття файлів за допомогою засобу, в якому створено файл;

використання захищених від копіювання змісту форматів файлів;

заборони доступу до ПНС на той час, коли навчальна дисципліна не викладається;

встановлення часу працездатності файлу за допомогою засобу, в якому створено файл;

авторизації метаданих файлів із застосуванням засобу, в якому створено файл;

контролю складу та дій учасників ПНС, окрім дій адміністраторів;
використання авторського знака у властивостях файлу та авторського логотипу на сторінках матеріалу;
використання інших наданих адміністраторами можливостей;
використання електронного підпису.

8.3. Для розробників електронного курсу обов'язковим є посилання на матеріали, що використовуються викладачами в системі ПНС, та обов'язкове посилання на матеріали, що виставлені на сайті персональних навчальних систем Університету, при написанні наукових статей, тез доповідей та розробці науково-методичних матеріалів за іншими навчальними дисциплінами.

9. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

9.1. Положення ухвалюється рішенням вченої ради Університету та вводиться в дію наказом ректора Університету.

9.2. Усі зміни та доповнення до цього Положення розглядаються та ухвалюються на засіданні вченої ради Університету та вводяться в дію наказом ректора.

Керівник відділу
електронних засобів навчання

Роман ЯЦЕНКО

ПОГОДЖЕНО:

Заступник керівника
(проректор з науково-
педагогічної роботи)
Керівник навчального
відділу

Сергій ЛУКАШЕВ

Ганна ЧУМАК

Юрисконсульт 1-ї кат.

Яніна ЧУПРИНА

ДОДАТКИ

Додаток А

**Сертифікат № ____ – _____
персональної навчальної системи**

(повна та скорочена назви ПНС)
розробленої в ХНЕУ ім. С. Кузнеця, автором(ами) якого є:

(прізвище, ім'я, по-батькові всіх членів авторського колективу ПНС)

відповідно до вимог, зазначених у Положенні про персональні
навчальні системи в ХНЕУ ім. С. Кузнеця, за станом на _____ р.

(досягла контентного / інтерактивного / автономного рівня)

Пояснення щодо встановленого рівня та подальшого обліку
роботи:

Керівник відділу
електронних засобів навчання

Підпис